

massens bostad vid Köpmantorget, hade en af konstaplarne bewakat Lilja, under det den andra uppgått till kommissarien. Lilja hade dock icke gjort ringaste försök att rympa, och då konstapeln efter någon stund åter kommit ned och förklarat, att kommissarien ej wore hemma, så hade Lilja yttrat: "Förs det war ledsamt, men emelertid kunna vi ju vänta en stund." Lilja hade därefter blifvit förd först in på waktkontoret, och därefter till öfverkonstapeln Abrahamsons bostad, men han fanns icke heller hemma. Då, enligt nu införda ordning, det icke är en konstapel tillåtet att häkta någon person, utan att först derom göra anmälhan hos kommissarien, eller öfverkonstapeln, så siodo konstaplarne en god stund å Köpmantorget och samtalade med Lilja, för att hålla honom qvar. Lilja, hvilken slutligen anade oråd, begärde få veta konstaplarnes namn, emedan, såsom han yttrade, han dagen derpå ämnade uti poliskammaren anmäla deras förfarande att antasta en med pass försedd resande.

Konstaplarne funno sig då föranlätna att släppa Lilja, hvilken helt artigt och under löfte att dagen derpå infinna sig hos kommissarien, afslägsnade sig. Det war med tillhjelp af den vid rympningen från Westerås stulna passblanketten, hvilken han sederméra med falsk text ifyllt, som han denna gången, i förenig med sitt lugna beteende, räddade sig från att blifwa gripen. Konstaplarne blefwo icke litet öfverraskade, då de sederméra uti Lilja igenkände samma person, som de haft i sina händer. Det berättas äfven, att Lilja emellanåt haft sitt tillhåll hos nimmera häktade Christina Roman. Grönhagen och Nyblæus hade dock icke förrut sett Lilja, så att de naturligtvis ej kunde mistänka, att det war den så mycket efterspanade tjuwen, som de sett och haft tillfälle att gripa. Lilja, af hr polismästaren tillfrågad om konstaplarnes uppgift wore riktig, har dock bestämdt förnekat, att han med dem sammanträffat. Öfverkonstapeln Westerius hade han dero mot träffat å en frog vid Nörstrandsgatan, utan att bli igenkänd.

Män antager såsom högst troligt, att Lilja, sedan

han härstädés förgäfves fökt förmå qwinspersonen Bonan att återlemina de å Riddarhuset stulna penningar, hvilka hon i förvar emottagit, beslutat, att å Uppsala landskansli göra försök till inbrott, för att skaffa sig medel att begifwa sig till utrikes ort.

Maria Lovisa Pettersson.

Sedan han för Bonan och Pettersson omtalat sitt beslut att resa till Uppsala och anmodat den förra att anskaffa en gesällbindel och deri inlägga hans linne, äfvensom "werktygen", hade Vilja den 20 November i skymningen begifvit sig åt Norrtull, där han skulle invända Bonan. Från kl. 6 till 8 hade han promenerat fram och tillbaka å

120
eum non obstat quod datur. Non obstat quod datur quod
est invenimus quod est invenimus et quod est invenimus non habet
potest. Non obstat quod est invenimus et quod est invenimus non habet
potest. Non obstat quod est invenimus et quod est invenimus non habet
potest.

125
non potest. Non obstat quod est invenimus et quod est invenimus non habet
potest.

Non potest. Non obstat quod est invenimus et quod est invenimus non habet
potest. Non obstat quod est invenimus et quod est invenimus non habet
potest. Non obstat quod est invenimus et quod est invenimus non habet
potest. Non obstat quod est invenimus et quod est invenimus non habet
potest. Non obstat quod est invenimus et quod est invenimus non habet
potest.

trottoiren mellan Norrtull och Haga grindar. Vilja hade slutligen blifvit trött och ingått innanför Haga grindar samt der satt sig att hvila på en sten. Ögonblicket deraf efter hade ett åkdon ståndnat utanför grindarne, hwarefter det hvivslats i en pipa. I anseende till mörkret hade han icke sett hvem som war i åkdonet, men då, såsom Vilja vid polisförhöret yttrade sig, "han icke såg några blanka knappar i kläderna", hade han begifvit sig ut till åkdonet, och då hade handlanden Wahlström jemte enkan Pettersson sutit i åkdonet.

Carl Anders Melcher Wahlström.

anterior median emin. has

Wahlström hade varit mycket rädd, och genast frågat om någon person varit synlig, hvarpå Lilja lugnade honom med den försäkran, att på 2:ne timmars tid icke någon enda menniska passerat förbi å vägen. Lilja hade deraf frågat hvar Christin Boman wore, hvarpå Pettersson svarat: "Hon är icke riktigt räff, och derföre var hr Wahlström så god och földe med". (Det var högst sannolikt att denna godhet härleddes sig deraf, att Wahlström ville blifwa fullkomligen öfvertygad om att Lilja rest sin väg). Enkan Pettersson hade deraf gått till lilla Stallmästaregården och köpt ett halftstop bränwin, och under tiden hade Wahlström lemnat 14 idr till respengar åt Lilja, äfvensom ur åldonet framtagit resbindeln och verktygen, som woro inknutne i en vaduk. Då Pettersson kommit tillbaka, hade alla tre supit ur butelsen, och Lilja deraf sytt sin resflaska med bränwin. Sällskapet hade omkring klockan 9 åtskils: Lilja begaf sig norrut, och Wahlström jemte Pettersson vände om tillbaka åt staden.

Churu Lilja hade erhållit så mycket penningar, som räckte till att resa med skjuts, vågade han dock endast att åka med landboer, som han då och då tillfälligtvis träffade å vägen. Då Lilja anlände till Uppsala, tog han logis ågästgivaregården. Dagen derpå gick han upp på slottet, för att undersöka lokalen till ränteriet. Fast besluten att samma dag på quällen verkställa inbrottet, återvände han till sitt logis. Lilja beslöt dock under vägen att göra en liten promenad omkring i stan. Innan Lilja hunnit fram till Nybron, mötte han hr landssekreteraren Sjöberg, hvilken hade i sitt fällskap en person, som förut tjänstgjort vid landskansliet i Västerås. Den sednare igenkände Lilja, och båda två vände om och földe Lilja i spären. Då Lilja märkte, att han blifvit igenkänd, börsade han springa af alla krafter den ena gatan fram och den andra tillbaka, under tiden etsersatt af en mängd folk.

Lilja tog slutligen flykten in på gården till ett hus,

som eges af Upplands Dragon-officerskorps, och derstädes greps han, sedan han dessförinnan, emot hvad förut vid hans gripande plägat vara fallet, med knif i handen fökt sätta sig till motvärn. Han affördes under eskort af en stor folksamling till häktet.

Om hans wistande i Upsala berättas, uti en derstädes utkommande tidning, följande tilldragelse, hvilken är sanningenslig:

"När Lilja kom till Upsala för att stjäla i ränderna, tog han som en annan herremän in på gästgivaregården, bodde såsom andra resande och förfristade sig i källarsalen. Derwid lärec han med sijn toddy kommit att sitta helt nära bagaren X. och skräddaren Y. När samtalet kommit i fart, blef Lilja intressant och anmodades derföre af "gubbarne" att flytta sitt glas jemte deras på samma bord. Utan förlägenhet tackade Lilja och kom. Det dröjde icke heller länge förrän glasen klingade till brorskål, och "bröderne" skiljdes åt, rätt belåtna med hvarandra, ty Lilja är en frikostig herre. Sedan det blef bekant, att Lilja blifvit gripen i Upsala, skyndade hr X. att se honom. — "God dag bror! . . .", helsade Lilja. "Hum — vett hut . . . bror . . ." munlade X. och skyndade derifrån."

Sedan Lilja åter blifvit förslad till Westerås och insatt i häkte, hölls med honom inför Landshöfdinge-embetet derstädes undersökning om sättet, huru vid rymmingen tillgått, samt om han under sitt sednaste wistande å fri fot föröfvat någon stöld. Angående sättet, hur det tillgått vid rymmingen, är förut omtaltdt. Att icke hafva föröfvat någon ytterligare stöld bedyrade Lilja, tv. yttrade han: "Jag behöfde ej göra någon stöld, alldenstund jag war rik karl så fort jag kom ut, emedan jag trodde mig ha 4,000 rdr förvarade hos en flicka." Lilja, tillhållen att närmare förklara sig häröfver, afgaf då följande erkännande: "Hr landshöfding, jag är nu beredd att erkänna flere af mig föröfwaade brott, som jag begått. Jag är den, som natten emellan den 9—10 Dec.

1850 förförade inbrottstölden å riddarhuset i Stockholm. Pengarne lemnade jag, med undantag af 50 rdr, till en flicka, vid namn Christina Boman, boende å Söder. Hon skulle gräfva ned desamma, och då jag en gång kunde använda penningarne, hålla mig dem tillhanda. Jag rynde från Vesterås, för att, efter att ha återbe- kommit penningarne, begifwa mig utrikes och aldrig mer återse fäderneslandet. Då jag anlände till Stockholm, på stod Boman, att pengarne woro förstörda i jorden. Jag anade då en satans list, och kunde lätt förstå att Boman, då jag greps härstädes och sedermera dömdes till lifstids fästning, var säker att jag ej mer skulle komma ut. Förlagad öfver en sådan motgång, beslöt jag ett nytt för- sikt, och det war att göra inbrottstöld i Uppsala ränderi. Det mislyckades, och derföre anhåller jag att blifva af- förd till Stockholm, der jag skall genom en sanningsen- lig bekännelse hålla en wälförtjent räfft med dem, som stulit ifrån mig."

Sedan Kammarherren Bogeman anländt till We- sterås och intygot att, enligt den berättelse, som Lilja af- givvit, det kunde anses för alldeles troligt att han för- öfvat stölden, så hitsändes Lilja, för att undergå van- sakning.

Inställd till polisförhör, vidhöll Lilja sin inför Landshöfdinge=embetet gjorda bekännelse, under förklaring att han, efter att nu ha blifvit underrättad om att Christina Bomans syster, enkan Pettersson, förnekat sig ha haft ringaste kännedom om det penningeknyte, som Boman emottagit att förvara, hade beslutat att upptäcka Bomans medbrottlingar, emedan, såsom Lilja yttrade sig, "han numera wore fullkomligt öfwerthgad, att Christina Bo- man blifvit af sina medbrottlingar bedragen, och Lilja i följd deraf icke kunnat af henne utbekomma den pen- ningesumma, han lyckats tillgripa och till henne i förvar aflemnat." Dese woro enkan Pettersson och vitsualie- handlaren Carl Anders Melcher Wahlström, hvilken har sin salubod i huset N:o 62 vid Hornsgatan. Nedan vid första förhöret förekomo mot Wahlström så svåra omständ-

digheter, att han genast förklarades skyldig att träda i häkte. Enkan Pettersson tilläts en tid bortåt att vistas på fri fot; men då Wahlström slutligen bekände, blef även hon i häkte inmanad.

Lilja afgaf derefter följande utförligare berättelse:

Efter det Lilja natten emellan den 9 och 10 Dec. 1850 förväntat stölden å riddarhuset, hade han, såsom förut omnämndt är, inkunnit det tillgripna, uppgående till 4,800 rdr rgs i kontanta penningar och 8,700 rdr rgs i obligationer samt diverse sijernor och band, i en silkesnädduk. Af pengarne hade han endast behållit 50 rdr bko och sedermera begifvit sig till huset N:o 55 vid Stora Skinnarviksgatan, hwarest Christina Boman och enkan Pettersson då bodde. Sedan han knackat på fönstret, hade Boman utkommit och emottagit knytet, dervid Lilja yttrat: "Förvara det säkert, th i natt har det lyckats; jag kommer igen när jag behöfver pengar." Lilja hade genast begifvit sig ut åt landet och först den 21 Dec. återvänt hit. Då han vid ankomsten hit infann sig uti Petterssons bostad för att lyfta penningar, hade han erhållit 50 rdr; men Pettersson hade yttrat att hon af pengarne "lånat" 700 rdr till uppköp af lump. Lilja hade då icke haft något deremot att inwända.

Den 27 Dee. blef Lilja, såsom misstänkt för Ridarhusstölden, häktad. Under det han satt häktad hade enkan Pettersson nästan dagligen infunnit sig i Stadshuset och lemnat 2 à 3 rdr till waktmästaren, på det Lilja skulle i matväg kunna reqvirera hwad han önskade. Några dagar efter det Lilja blifvit dömd till Långholmen hade han uti häktet haft samtal med Pettersson, då han hotat henne med att bekänna stölden, särvida han icke före sitt forslande till Långholmen erhöll några hundredrde rdr. Dagen före det Lilja skulle afföras, hade enkan Pettersson mycket riktigt infunnit sig uti Stadshushäktet, och till Lilja oförmärkt lemnat 100 rdr bko.

Den 27 Juli 1851, då Lilja af skepparen Pettersson från Brostanäs uttogs från Långholmen, hade han i fällskap med Pettersson besökt Boman. Hon hade då

synts mycket ledsen, hvarföre Lilja anat, att hon användt något af pengarne. Lilja hade då i en skämtsamt ton yttrat: "Har du förtört lite af penningarne, så var ej rädd, ty det gör ej något". Sedan Lilja enskildt för Boman uppgifvit, att han samma dag på astonen skulle återkomma och då önskade få penningar, hade hon i sällskap med Pettersson aflaggnat sig. Först dagen derpå, eller den 28 Juli på astonen, hade han återkommit och om natten legat uti enkan Petterssons rum. Då han på morgonen derefter skulle begisiva sig bort, hade han af Boman erhållit 70 rdr, men hon hade tillagt: "Det finns ej mer pengar, ty allt, som var i kmytet, har blifvit förstördat i jorden, hwarest det warit nedgräfdt." Lilja hade då blifvit uppbragt och yttrat till Boman och Pettersson: "Vet ni ej hut, att påstå sådant — visa mig några bitar af sedlarne!"

Christina Boman hade då visat sig mycket förtviflad, vrädit sina händer och sprungit på dörren, hvarpå Pettersson yttrat: "Hon sprang väl icke i sjön heller". Pettersson hade derpå fört silla Liljas wrede och yttrat "Goo Lilja! hon har begagnat något af pengarna, och jag ska skaffa dem åter, på det icke syster min må bli olycklig."

Lilja hade derpå, i hopp om att framdeles återfå tjuspenningarna, sedan Pettersson försålt den för desamma inköpta lump, försedd med de erhållne 70 rdr, begisvit sig till Långholmen och om bord å Petterssons der liggande skuta.

Några dagar derefter hade enkan Pettersson, åtföljd af vitsualiehandlaren C. A. M. Wahlström, infunnit sig å Långholmen och ombord å skutan. Lilja hade då frågat Pettersson hvem hon hade i sitt sällskap, hvarpå Pettersson svarat: "Åh det är ej farligt, det är en hygglig goße, som känner till alltsammans."

Enkan Pettersson hade då förnyat berättelsen om att de af systern emottagne penningarne woro förförda; meni stjernorna och handen i behåll. Lilja yttrade derpå: "Jag ger fan stjernor och band, då pengar ej finnes."

Wahlström hade intänt uti Petterssons uppgift; men då han vid bortgåendet lemnat Lilja något pengar, hade Lilja yttrat: "Det finns mycket pengar ånnu, sök bara reda på dem!"

Lilja hade derefter å Petterssons skuta affeglat till Roslagen och först omkring en månads tid derefter åter anländt hit till staden. Han hade då äfwen besökt Pettersson och begärt penningar, då hon visat en af henne å 200 rdr bko utfärdad revers, hvarå handlanden Wahlström tecknat sin borgen. Å denna revers, hvarå valtmästaren Westerberg äfwen skrifvit sin borgen, skulle penningar hos handlanden S. upplånas, för att lemnas åt Lilja. Dagen derpå, då Lilja för att erhålla penningar återkommit till Pettersson, hade hon yttrat: "Valtmästaren måste jag hjälpa med pengarne, se här har Lilja i alla fall 200 rdr rgs, men ge sig suart å väg."

Lilja ansåg sig nu öfverthgad om att ha blifvit bedragen, hvarföre han, försedd med dessa 200 rdr, begärt sig å väg föderut, i tanka att genom inbrottstäld få respenningar till utrikes ort. Såväl å Nyköpings som Linköpings och Örebro ränterier och privatbanker hade han derefter sökt göra inbrott, men misslyckats. Den 28 Okt. 1851 hade han, alldeles utblottad på penningar, hit åter anländt, "ty" tillade Lilja, "jag hade väl kunnat göra stölder under vägen, men "jag har tagit för princip att aldrig stjäla från enkild person, utan endast ur allmänna kasor."

Lilja hade derefter begifvit sig till Pettersson och berättat, att hans gjorda försök att få pengar misslyckats. Pettersson hade då lofvat skaffa honom litet pengar. Dagen derpå, då han åter kommit till Pettersson, hade hon anmodat honom ingå i sine rummet. Derstädes träffade Lilja handlanden Wahlström och Petterssons son, hvilken är snörmakaregefall. Wahlström hade då tillbjudit Lilja 50 rdr, men då han bestämdt fördrat 40 rdr, så hade han af Wahlström erhållit det åskade beloppet. Han hade då begifvit sig på väg till Örebro, för att göra inbrott i dervarande privatbanks kasakontor. Han hade

derutti mislyckats, men påstod vid förhöret, att det skulle å Örebro ränteri ha lyckats honom, om han erhållit ett påräknadt biträde. Efter detta ytterligare mislyckade försök hade han den 7 November åter anländt hit, då han för Pettersson uppgisvit, "att han endast hade 2:ne spekulatörer, förutom de norra städerna, qvar, nemligen Westerås och Upsala ränterier."

Lilja hade då af enkan Pettersson erhållit 14 rdr. och dagen derpå eller den 8 Nov. hade han afrest till Westerås med ångfartyget Westmanland. Han hade då begagnat sig af det respass, utfärdadt för fägmästaren Hammarström, hvilket han erhållit af Wahllström, men förändrat namnet till Hammarstrand.

Dagen efter Liljas afresa hade Pettersson i bref till Lilja på posten assändt till Westerås 10 rdr.

Han hade derefter, sässom redan omtaladt är, förväntat inbrottstälden i Westerås ränteri, men blifvit gripen någon stund derefter, kort före det ångfartyget Åros skulle afgå till Stockholm.

Om hans häktande och rymning är förut nämndt. Det återstår dersöre endast att omnämna hvad Lilja angående sitt sednaste väistande på fri fot här i staden uppgisvit.

Den 22 Oktober, ester lyckad rymning från Westerås, hade Lilja hit anländt till staden, då han samma dag på astonen infunnit sig uti Petterssons och Bomans bostad å södra gästgivaregården, Rd 64 vid Hornsgatan. Han hade bultat på en dörr uti förstugan, hvarpå en herre öppnat, och på tillfrågan om hvareft "den frun, som polerade möbler", bodde, helt artigt visat honom på dörren midt emot. Då Lilja inkommitt till enkan Pettersson hade hon yttrat: "Kors i Jesu namn! Det var öfverkonstapel Danielsson, som Lilja talte vid." Han hade genast aflägsnat sig och stått möte med Pettersson å Gröna gatan. Lilja hade vid tillfället warit klädd i blå rock, grå byxor och grön uniformsmössa, samt intsyrd i stora mustascher. Lilja hade förgäfves väntat på Pettersson, hvarsöre han åter gått till gästgivaregården, då

han uti wagnskjulet å gården erhållit några rdr af Pettersson.

I medio af November 1852 hade Lilja gjort nytt försök till inbrott å stadsauktionskammaren, men blifvit hindrad genom gardespostens wakshet. Derefter begaf han sig åter till södra gästgivaregården, då Wahlström infann sig uti sjulet, gaf honom några riksdaler och loswade hälpa honom till Upsala.

Den 20 November kl. 6 på aftonen hade Lilja utanför norrtull stått möte med Pettersson. Sedan Lilja förgäfves i tvenne timmar promenerat mellan Haga och Norrtull hade han kl. 8 ingått i Haga park och satt sig till hvila innanför grindarne. Någon stund derefter städnade en trilla derutanför. Uti en pipa hade hvisflats, och då Lilja, såsom han yttrade, "icke såg några blanka knappar i rocken på den, som hvisflade", begaf han sig ut åt vägen och träffade i åkdonet handlanden Wahlström och enkan Pettersson. Wahlström hade då lemnat honom 14, rdr äfwensem en resbindel, uti hvilken Christina Boman inpackat åtskilliga linnepersedlar, äfwensem en såg och en kofot. Lilja hade derefter, under uppgift att han wore en på resa stadd handtverkaregesäll, lyckats komma till Upsala.

Christina Boman erkände sanningenligheten af hvad Lilja nu uppgisvit, och förklarade, att hon någon stund efter emottagande af penningeknytet lemnat desse innehåll till dåvarande handelsbetjenten Wahlström. Hennes syster, enkan Pettersson, hade sedermera tagit affären om hand, och skulle Boman för sin del ej erhållit mer än 7 rdr af det stulna. Ordenssjernorna hade hon fastat i sjön utanför Skinnarviksbryggan.

Enkan Pettersson kunde ej förmås erkänna allt, hvad emot henne förekommitt, ehuu hon dertill allvarligen af polismästaren uppmanades. Äfven Lilja och Boman fölte förmå henne erkänna. Hon erkände dock slutligen transaktionerne mellan henne och Lilja, äfwensem att Wahlström åkt med henne ut till Haga, sedan hon vid

Skeppssbron stigit i åldonet. De hade åkt i en trilla, som Wahlström för tillfället hyrt.

Christina Boman påstår, att hon nedgräft de i ridehuset stulna hypotheks-obligationerna i jorden, der de blifvit förstörde. Hon tillade dervid, att Wahlström, då han emottagit knyten med de stulna penningarne, förklarat, att obligationerne icke dugde till något, emedan dagen efter stöldens föröfvande desannas numror varit i tidningarne uppgifne. Boman påstår, att Wahlström köpt å aln waxduk, uti hvilken han inlagt kofoten, såg och werktyg, hvilka Wahlström, semte resbindeln, från Boman afhemtat, då han i fällskap med enkan Pettersson åkte ut till Haga för att träffa Vilja. Wahlström förnekade att hafta köpt waxduken och bestred äfven öfveriga uppgifterna.

Handlanden Wahlström, af herr polismästaren tillhållen att uppriktigt erkänna sin delaktighet uti Viljas tjuvnaidbrott, fortfor att neka, hvarvid hans åtbörder och blickar dock syntes antyda en inre strid. Då hr polismästaren fästaide Wahlströms uppmärksamhet på, att många besvärande omständigheter emot honom förekommitt, som wederlade hans ihärdiga nekande, äfvensom att han i flera delar blifvit beträdd med tvetalan och stridiga uppgifter, inföll Christina Boman: "Kära herr Wahlström, hvad tjenar det att neka? jag gjorde så först, men nu har jag uppriktigt bekant." Vilja inwände då: "Gråt ej Christin, gunstig herrn blir nog spak, då han får sitta i cell några veckor!"

Wahlström, som ej kunnat förmås uppgisva af hvem han lånt häst och åldon, då han, sasom Vilja uppgisvit, i fällskap med enkan Pettersson sammanträffade med Vilja utanför Norrtull, innan Vilja begaf sig till Uppsala, påstod att han en aften uti November månad åkt till Roslagstull för att kräfva en bokhållare Kronberg för 20 rdr banko. Han hade icke fått reda på honom, utan med osörrättadt ärende återvändt hem. — Kommissarien Jonsson, som har målet om hand, kom dock Wahlströms minne till hjelp, derigenom att Jonsson lyckats få

reda på den person, som uthyrt åfdonet. Denne, traktören Swenson, förefallades, och uppgaf att Wahlström en afton under Nov. månad förra året hyrt häst och åfdon. Dagen kunde hr Swenson icke närmare påminna sig, men väl att Wahlström vid tillfället framställde den af Swenson samtyckta begäran att Wahlström skulle få åka ensam, utan någon, som följsde med åfdonet. Hr Swenson kunde angående dagen för öfrigt endast uppgisva, att han några dagar derefter på kredit handlat gröpe af Wahlström.

Kommisarien Jonsson företedde Wahlströms handelsböcker, hvaraf upplystes, att Swenson 2:e dagar efter den dag Vilja uppgifvit, att han åkt till Haga och sammanträffat med Vilja, verkligens blifvit debiterad för gröpe.

Hundlanden Blomqvist, hos hvilken Wahlström konditionerat innan han blef sin egen, uppgaf, på tillfrågan, att Wahlströms uppförande under sin tjänstetid varit olanderligt. Uti Januari månad förra året hade Wahlström uppgifvit, att han af sin sväger (han hade förut uppgifvit sin syster) erhållit 1000 rdr till låns för att börja handel för egen räkning. Handelsbetjenten Lund, som då äfven varit i kondition hos Blomqvist, hade ingått kompaniskap med Wahlström, hvarefter de uti huset N:o 64 vid Hornsgatan öppnat gemensam vittualiehandel. Numera handlanden Lund, hvilken vid förhöret afgaf en mycket oredig och osammankängande berättelse om hvad han i saken hade sig bekant, förmälde hufwudsakligen, att han icke haft ringaste beröring med Vilja och Pettersson. Den 1 April 1851 hade Lund och Wahlström öppnat gemensam salubod och den 8 Augusti förra året åtskilsits, då Wahlström för egen räkning förhyrt sin nuvarande salubod i huset tätt invid eller N:o 62 vid Hornsgatan.

Sedan enkan Pettersson och Christina Boman berättat, att Lund flera gånger närvarit i enkan Petterssons bostad och ofta fällskapat med hennes son, snörmakaregessällen Claes Pettersson, kunde Lund först påminna sig

detta, äfvensom att han bemärkt, att Christina Boman flera gånger infunnit sig i saluboden och enskildt samtalat med Wahlström. Lilla, härefter tillspord, hvarföre han icke förut angifvit Wahlström, förklarade: "att han nog skulle ha klämt Wahlström, om han förut wetat, att Wahlström tagit pengarne". Åfven tiden, då Wahlström hyrt åldonet af hr Swenson, öfverensstäende med Lillas uppgift, samt tillika den beskrifning, som för åldonetts utseende blifvit afgiven.

Det torde särskilt förtjena att omnämñas, att det hus, hvaruti Wahlström nu idkat sin rörelse (N:o 62 Hornsgatan), är samma egendom, hvareft den beryktade Martin Arosin afdagatagit sitt barn, äfvensom att saluboden förut begagnats af handlanden R. M. Lind, hvilken, på gjord angifwelse uti poliskammaren, varit inkallad såsom mistänkt att ha köpt tjufgods.

Wahlströms äldsta syster, Mansell Anna Wahlström, intygar samma enligheten af sin broders gjorda uppgift, att hon år 1846, då brodren ännu konditionerade, åt honom lånat 1,500 rdr af den penningesumma, hon erhållit af numera afdidne Generalen Stjernerona, hos hvilken hon konditionerat. År 1843 hade hon erhållit 2000 rdr och förvarat desamma till 1846, då brodren erhållit den uppgifna summan. År 1847, då hon haft restaurationsrörelse i huset N:o 5 vid Klimstugatan, hade hon återfordrat och äfven erhållit 500 rdr af sin broder. Hvarken för sin syster, eller någon annan person, hade hon emtalat, att brodren lånat pengarne, äfvensom hon förut icke för någon emtalat, att hon till stänks erhållit den uppgifna penningesumman.

Wahlström, hvilken 1846 emottagit penningelånet, påstår, att han till 1850 (uti fyra år), då han blev sin egen, "haft penningarne insydda i sina kläder". Till en början hade Wahlström dock uppgifvit, att han haft desamma förvarade i en koffert.

Flere personer, med hvilka Wahlström alltsedan år 1843 på förtrolig fot ingått, ha till polisförhör varit inkallade, men för ingen af dem har han emtalat, att

han erhållit något penningelån, äfvensom de aldrig observerat, att Wahlström från 1846 till 1851, då han hlef sin egen, innehäft någon större penningesumma.

Wahlström förnekar, att han inköpt och till Lilsja aflemnat den resbindel, som Lilsja erhållit vid Haga grindar, för att begagna då han begaf sig till Uppsala. Enkan Pettersson uppgaf, att, då hon åkte med Wahlström till Norrtull för att träffa Lilsja, hade de passerat Drottninggatan, och hade då Lilsjas verktyg, äfvensom bindeln, legat vid deras fötter i åkdonet. Under det Wahlström vid Haga samtalat med Lilsja hade enkan Pettersson uti en medhafd butels köpt bränvin å lilla Stallmästargården. Alla tre hade förtärt af densamma och återstoden blifvit tönd uti Lilsjas resflaska.

Wahlströms hustru har under ransakningen begärt och erhållit tillstånd att i bewakningens närvaro få samtala med sin man. Så väl fra Wahlström som hennes anhöriga hafwa förut skriftligen fört förmå Wahlström att erkänna sitt brott.

Poliskommisarien Johnson hade, till följe af enkan Petterssons gjorda uppgift, att hon, under det Lilsja vid Haga grindar samtalade med Wahlström, inköpt ett halftop bränvin å lilla Stallmästargården, dit åtföljt Pettersson, men skänkförestånderskan Maria Aurora Dehn hade icke kunnat igenkänna Pettersson, eller påminna sig en dylik försäljning, och detta påstående vidhöll Dehn inför poliskammaren.

Wahlström, ytterligare allwarliggen af hr polismästaren uppmadan att genom en fanningenslig bekännelse erkänna sitt brott, fortfor att förneka att ha haft ringaste befattning med de stulna penningarna, eller att någon sin hafwa samtalat med eller haft någon transaktion med Lilsja. Polisen har förgäves väntat på att den person, af hvilken den till Lilsja lemnade resbindeln blifvit inköpt, skulle derom göra anmälan. Wahlström tillfrågades än ytterligare hvarest han köpt bindeln, men han nekade att ha inköpt densamma. Enkan Pettersson och Christina Weman uppgäfwo deremot sammantämmade, att Wahl-

ström på af dem framställd begäran icke allenaft inköpt bindeln och warduken, hvaruti werktygen inlindades, utan äfven sself burit bindeln och warduken till Pettersson.

Lilja förklarade derefter, att Wahlström, då han aflemnat bindeln vid Haga, uttrat: "att han för 2 rdr bko inköpt bindeln uti ett klädstånd i Brunnsvacken å Söder", och haft mycket besvär att erhålla en sådan.

Christina Boman uppgaf, att hon öfvertalat Wahlström att åka ut till Haga och träffa Lilja; men då Boman var illamående, hade hon förmått sin syster enkan Pettersson att dit åtfölja Wahlström, emedan han bestämdt vägrat att fara ensam.

Tillfrågad om ingen varit närvarande och hört dessa samtal, inwände Lilja: "Åh! det aktade Wahlström sig nog för; han var så rädd, att han fruktade att väggarné skulle höra honom, och vid Haga, der war han en riktig kruka, ehuru jag försäkrade honom, att ingen mennisca var i närheten."

Lilja påminnte sig, att, under ett samtal i wagnslidret uti det hus, der Boman och Pettersson bodde, Wahlström gifvit honom anvisning på att göra inbrottsslöjd i Tituna herrgård i Sorunda socken, emedan en person, vid namn Mågren, som bedde der, hade mycket pengar; men Lilja hade svarat, att han i den trakten wore "för mycket väl känd".

Wahlström bestred fanningsenligheten af denna uppgift; men erkände, att han wore bekant med nämnde Mågren.

Om den af Lilja uti skånska privatbanken föröfva= de inbrottsslöjd framställdes till Lilja åtskilliga frågor. Han hade under ransakningen vid Mjästads rådhusrätt förnekat, att den uppgift, han vid sitt häktande gifvit, nemligen att handelsbokhållaren Lundström skulle ha deltagit i földen, wore sann, och denna uppgift vidhöll Lilja äfven nu. Lilja förklarade, att han, utan att känna någon person med detta namn och titel, gjort sin uppgift; men hade, såsom Lilja nu uppgaf, märkwärdigt nog en handelsbokhållare med namnet Lundström funnits i Mjästad.

Om åtkomsten till det pås, Wahlström skulle lemnat Lilja för jägmästaren Hammarström, ha förekommit åtskilliga omständigheter; men de personer, hvilka angifwits att derom haft kännedom, förnekade att hafta med Wahlström eller Lilja haft ringaste beröring. Passet hade, såsom det uppgifwes, tillkommit på det sätt, att kommissionären Lönnberg, hos hvilken tilltalade Wahlströms syster är hushållerika, skulle på anmodan af Wahlström förmått jägmästaren Hammarström att i sitt namn uttaga respass, under af Lönnberg gjord uppgift, att det skulle begagnas af en person, som tillfälligtvis nödsakades resa bort för att hålla sig undan en tillärend cessionsansökan. Kommissionären Lönnberg har bestridt att han af jägmästaren Hammarström begärt och erhållit något pås. Det har äfven blifvit styrkt, att Hammarström aldrig haft någon slags beröring med de tilltalade och icke för dem varit känd förr, än Hammarström på kallelse inställde sig till polisförhör. På hwad sätt och genom hvems försorg passet kommit i Liljas händer har ännu icke blifvit upplyst; Lilja påstår dock, att han erhållit detta samma af Wahlström.

Handlanden Wahlström inträdde i äktenkap med sin tjugoåriga hustru sifflidne höst, således kort tid före det Lilja lyckades rymma från Vesterås och anlände till Stockholm. Man kan således föreställa sig Wahlströms förskräckelse, då han erför, att Lilja åter var å fri fot, och således lätt, i fall han blefwe gripen, skulle kunna komma att upptäcka sina medbrottlingar. Dese hade naturligtvis, vid Liljas häktande i Vesterås, och ännu mer efter den öfver Lilja fastställde dom af lifstidsfästning, hyst den förmoden, att icke mer någon undersökning om Liljas brott skulle förekomma. Wahlströms olyckliga hustru har af sorg öfver sin mans olyckliga belägenhet blifvit nära wanſinnig, och för henne återstår endast den tröst, att hon eger anförvandter och medlidſamma wänner, som lofwat lemla henne sitt bistånd. Lagret uti Wahlströms, utaf poliskammaren stängda salubed är inventeradt, och hans kreditorer hafta yrkat hans försät-

tande i konfursttillstånd. Kammarherre Bogeman har desutom å riddarhusdirektionens vägnar framställt påstående, att Wahlströms så väl lager som lösegendom måtte med qvarstad beläggas. Wahlström har begärt, att hans fördringsegare måtte uppkallas för att intyga, det han alltid haft mycket ondt om penningar och aldrig punktligent funnit honorera sina förbindelser, hvarigenom det skulle styrkas, att Wahlström ej haft tillgång å någon större penningsumma. Herr polismästaren De Marsé, hvilken med allvar och skärpsinnighet handlagt detta mål, genmälde derpå, att å denna Wahlströms begäran så mycket mindre något afseende kunde fastas, som Wahlström redan erkänt, att han uti icke mindre än fyra år under den tid han konditionerade haft den betydliga penningsumman, 1,500 rdr, han skulle erhållit af sin syster, insydd uti fodret till sin rock. Wahlström vidhöll denna högst otroliga uppgift. Hr polismästaren, som gjorde Wahlström uppmärksam på att denna hans uppgift ej af någon menissa med urtsiljning kunde för sanningenlig antagas, tillade: "Wahlström ser ju nu, huru lätt orättfåget gods smälter bort. Lilja har innehaft omkring 100,000 rdr stulna pengar, men står nu utblottad på allt inför dombordet, och för hela sin öfriga lifstid dömd till fästningsarbete." Wahlström svarade derpå: "Jag är oftyldig."

Mot Wahlström, hvilken vid alla med honom hållne förhör enständigt nekat till att ha haft någon bekantskap med Lilja, eller emottagit de å riddarhuset stulna penningar, har dock slutligen högst besvärande omständigheter förekommits.

Så t. ex. är det styrkt, att Wahlström haft en mängd penningtransaktioner, så väl med enkan Pettersson som med hennes son, snörmakarefälten Claes Pettersson. Vid ytterligare uti Wahlströms bostad verkställd visitation anträffades en kontrabok, deruti Wahlström antecknat en mängd utbetalningar i diverse större och mindre poster till gesällen Pettersson. Huruvida utbetalningarna varit åt enkan Pettersson, eller sonen, kan ej utredas, emedan

förnamnet är raderadt och förändradt. Claes Pettersson påstår, att han lånat penningar af Wahlström, men återbetalt desamma. Hvarföre Wahlström så frikostigt lemnat penningelån åt enkan Pettersson och dess son, ehrur han, enligt sin uppgift, själv varit i penningbehof, har Wahlström icke kunnat förklara. Ut i omnämnde annotationsbok är antecknadt 4,755 rdr, utgörande den summa, som Christina Bonan uppgifvit sig ha lemnat till Wahlström. Af hvad orsak denna anteckning blifvit gjord, har Wahlström icke kunnat förklara, utan endast påstått "att anteckningen troligen skett, under hopsummerande af hans äffärer."

Wahlström, som vid förevisandet af denna annotationsbok syntes mycket försagd, fortfor dock att förneka, att han haft något att skaffa med de öfrige tilltalade. Gefällen Pettersson uppgaf mi, att Wahlström en gång i hans närväro santiclat med Lilja, i Petterssons bostad; men att så varit förhållandet bestred Wahlström. Gefällen Pettersson erkände äfven sluttigen, att Wahlström i sällskap med enkan Pettersson och Christina Bonan besökt Lilja vid Långholmen, då Lilja var anställd som matros å en storbåt, och derwid Lilja, Claes Pettersson och Wahlström förtärt bränvin ur samma butelj. Åfwen detta förnekade Wahlström.

Groshandlaren Hammarstrand har till poliskammaren ingifvit en skrift, i hvilken han intygade, att Wahlström uti tvenne poster lånat 955 rdr 16 sk. bfo af sin hustrus farfar, m:sle Wahlgren, som är hushållerska hos hr Hammarstrand. Vid dessa tillfällen hade Wahlström nppgifvit, att han af kommissionären Lönnberg hade att ffordra 700 rdr och af sin fadra kompanjon handlanden Lund 900 rdr. Alt ha fallit ett sådant yttrande bestred Wahlström. Hr Hammarstrand tillade sluttigen, att han icke förr än sjuåldige är sett eller haft bekantskap med Wahlström.

Pigan Anna Margaretha Rosengren intygade att Wahlström ofta besökt enkan Pettersson, hos hvilken wittnet thonat från den 24 Okt. 1851 till den 24 Apil 1852.

Wahlströms syster, m:lle Anna Wahlström, har, på ytterligare till henne framställd fråga, vidhållit, att hon år 1846 lånat sin broder 1,500 rdr. Att sådant icke läster sannolikt, sýrkes derutaf att enkefru Rebecca Norgren, af hvilken m:lle Wahlström år 1847 hyrde restaurationsrättigheter, uppgifvit, att Wahlström haft mycket ondt om penningar, och, eburu rörelsen gått mycket bra, ej punktligt kunnat betala arrendesumman och ännu wore skyldig fra Norgren 50 rdr. Ett ytterligare wittne witsordade fra Norgrens uppgift, och m:lle Wahlström kunde icke bestrida förhållandet.

Wid sednaste förhör med Wahlström har han fritt och otvungenget erkänt sanningenligheten af hvad emot honom blifvit angifivet. Han har erkänt att af Christianna Boman hafwa emottagit 4,700 rdr, med wetskap om att desamma af Vilja blifvit å riddarhuset stulne. Enkan Pettersson hade, såsom hon derefter måst erkänna, förutom flera mindre penningesummor, af Wahlström på en gång uppburit 1,200 rdr till uppköp af lump. Wahlström påstår, att han för egen räkning endast användt 600 rdr af den emottagne penningesumman, som han dels haft insydd i sin rock och dels förvarad i sin koffert. Att, såsom förra omnämndt är, ha anskaffat åkdon och i fällskap med enkan Pettersson infunnit sig wid Haga grindar och samtalat med Vilja, före deß afresa till Uppsala, har Wahlström erkänt, äfvensom att uti ett klädstånd i Brunnsviken å Söder ha köpt den resbindel som Vilja erhållit, och i en lärftsbod wid Westerlånggatan den waxduf, hvaruti "werktygen" blifvit inlindade.

Wid rådhusrätten, dit målet blifvit förvisadt, hafva Vilja och hans medbrottsslingar till alla delar vidhållit sina inför poliskammaren aflagda bekännelser; och afkunnade rådhusrätten den 31 Mars 1853 utslag. Vilja dömdes att för tredje resan stöld och tredje resan inbrott, jemte sabbatsbrott, straffas med 40 par spö, en söndag stå uppenbar kyrkoplikt samt i sin återstående lifstid arbäta å någon kronans fästning, hvilken bestraffning, enär Vilja är worden för tredje resan stöld och tredje re-

fan inbrott dömd till enahanda, ännu ej utstāndna straff, kommer att derunder inbegripas. Liljas 3:ne medbrottsslingar, Handlanden Wahlström, qvinspersonerna Boman och Pettersson dömdes för delaktighet i den af Lilja förfövade stöld i riddarhuset, att hvor för sig, såsom för första resan stöld, i brist af böter, undergå 28 dagars fängelse wid watten och bröd samt i Nikolai kyrka å en söndag sätt uppenbar kyrkoplikt.

Hos **P. A. Hulberg** (Bazaren å Norrbro) och
öfrige Bokhandlare i Stockholm och landsorten, samt på
Aftonbladet, Dagbladet och Dagligt Allehanda-kontoren,
a 16 fe: bfo:

M i n n e

af

Illuminationen

i Stockholm

den 9 Februari 1855.

Med nio teckningar af Wahlbom.

Boken innehåller en fullständig beskrifning öfver il-
luminationen, samt en inledning om huru svenska na-
tionen, ehuru friheten tillgifiven, i alla skiften alltid bi-
behållit kärleken till sin Koning, jemte reflexioner öfwer
den oro, som intog alla medborgare vid underrättelsen
om H. Maj:is tilltagande sjukdom, samt den innerliga
och varma glädje, som visade sig hos alla öfwer Dese
tillfrisknande, jemte en fluterinran om den vackra och oför-
vitliga illuminationsdagen, på hvilken svenska folket fick
tillfälle att uttala sin hyllning åt den älskade monarken.